

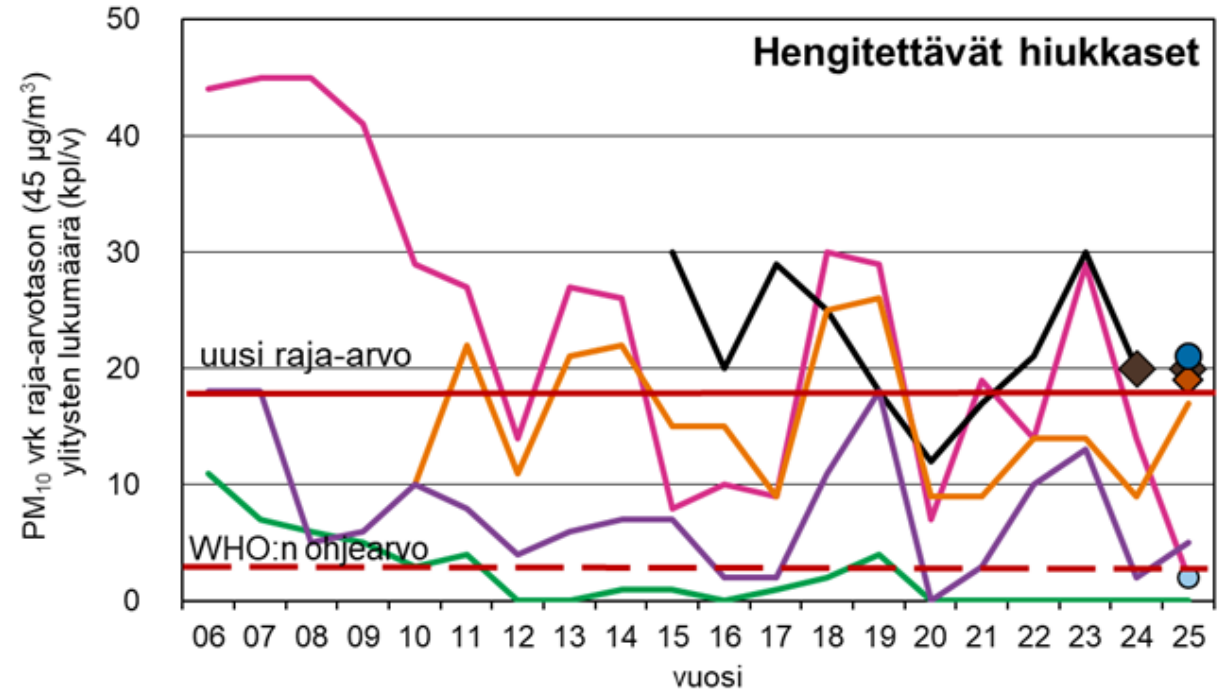
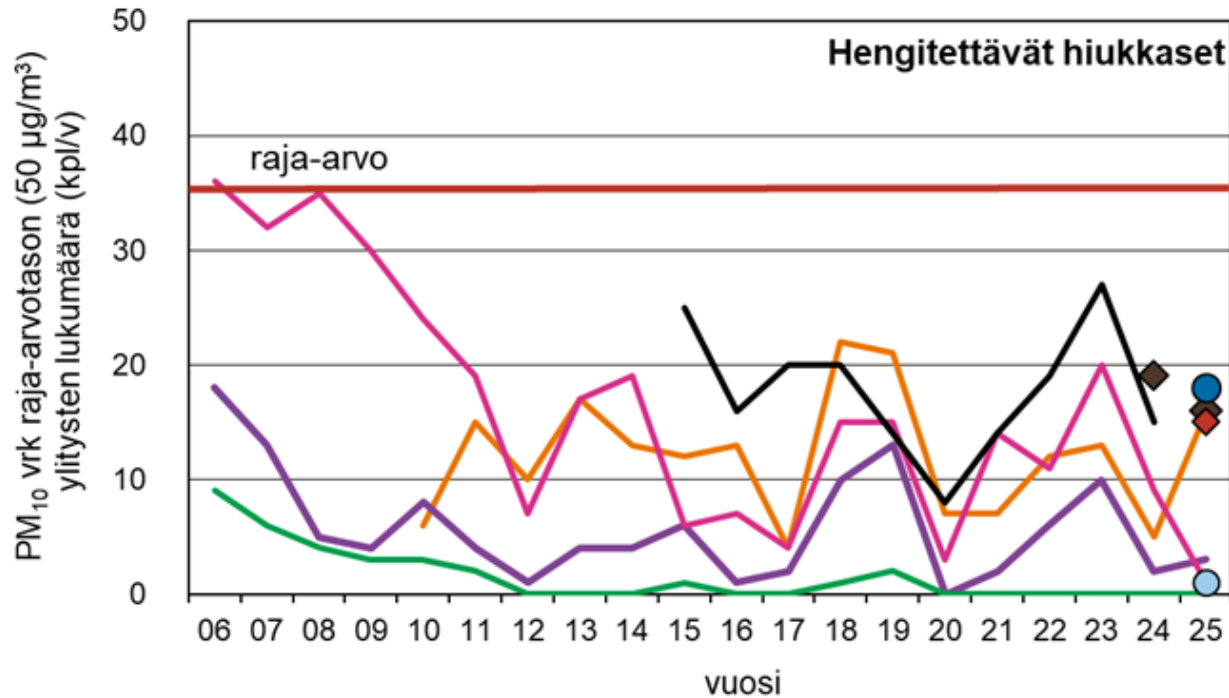
Pölyntorjuntaan hyviä käytäntöjä ja jalkauttaminen kaupungissa

20.5.2026 Mittaajapäivät

Maria Myllynen, valvontapäällikkö Espoon kaupunki
maria.myllynen@espoo.fi

Espoo, onko tilanne hallinnassa?

- Espoossa PM10-pitoisuudet ovat olleet pitkään alle raja-arvon.
- HSY:n arvion mukaan uusi PM10- vuorokausiraja-arvo ylittyisi katupölyn vuoksi nykytilassa useissa vilkasliikenteisissä ympäristöissä pääkaupunkiseudulla ja muualla Suomessa. Mm. Leppävaara, päiväylien pientareet
- Mittaukset kertovat, että Espoossa liikenneasemalla on riski uuden raja-arvon ylitykselle. **Mitä tehdä?**

Liikennealueet

Mannerheimintie
Mäkelänkatu

Tikkurila

Leppävaara

Teollisuuskatu

Kustaa Vaasan tie

Kehä III Viinikkala

Katajanokka

Tausta- ja pientaloalueet

Kallio

Lintuvaara

Lähde: HSY
Jarkko Niemi

Riski uuden vrk-raja-arvon ylittymiselle vilkkaimpien katujen ja teiden läheisyydessä

-> Espoossa riski 3/5 vuosina 2021-2025 sääoloista riippuen

Huom. 18 ylitystä sallitaan

Ylityksiä 12-18 kpl:

2021: Kuopio 2 (Kemi)

2022: Espoo 2, Hamina, Hollola, Jyväskylä, Pietarsaari, Pori, Siilinjärvi, Tampere 2, Varkaus

2023: Espoo, Jyväskylä 2, Kauniainen, Kerava, Pori, Savonlinna, Siilinjärvi, Tampere

2024: Pori, Seinäjoki, Siilinjärvi 2025: Espoo

Ylityksiä 8-11 kpl:

2021: Espoo 2, Hyvinkää, Jyväskylä, Kemi, Parainen, Pietarsaari, Tampere, Varkaus

2022: Lahti, Seinäjoki

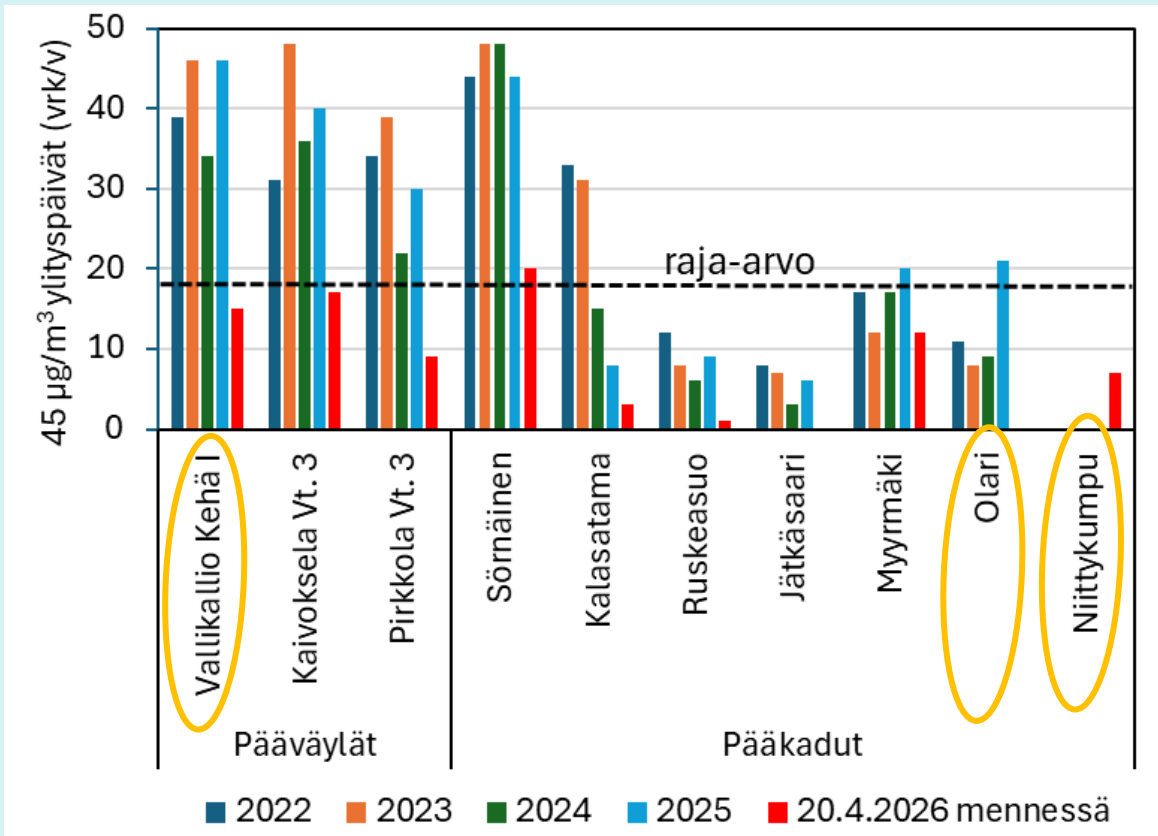
2023: Kouvola, Oulu, Rovaniemi

2024: Jyväskylä, Lahti, Pietarsaari, Rauma, Savonlinna, Varkaus

2026 pölyisiä päiviä melko vähän eri mittausasemilla

- Yhtenäisen lyhyen talven ja sateisen alkukevään ansiosta helppo kevät aiempiin verrattuna
- Uuden PM₁₀ vuorokausiraja-arvotason ylityspäiviä melko vähän 20.4. mennessä:
 - HSY:n mittausasemilla **eniten** ylityspäiviä Espoon Leppävaarassa 7 kpl
 - Ylitysriski suuntaa-antavilla mittauksilla Kehä I Vallikallio 12-18 kpl kaatuverkon Niittykumpu 8-11 kpl

Pääväylien ja -katujen sensoreilla v. 2022 – 20.4.2026 Uuden raja-arvotason 45 µg/m³ ylityspäivät (vrk/v)

Vallikallio
80 000 ajon./arki-vrk

Niittykummuntie
19 000 ajon./arki-vrk

Mittausasemat 2026 Uuden raja-arvotason ylityspäivien laskuri

Uuden raja-arvotason (45 µg/m ³) ylitykset:	
Sijainti	Ylityspäivien määrä (kpl)
Leppävaara	7 ●
Järvenpää	6 ●
Mannerheimintie	5 ●
Teollisuuskatu	5 ●
Herttoniemi	4 ●
Lohja	1 ●
Tikkurila	1 ●
Ilola	0 ●
Jätevoimala	0 ●
Kallio	0 ●
Luukki	0 ●
Tapiola	0 ●
Vartiokylä	0 ●

Lähde: HSY
Jarkko Niemi

Jos raja-arvo ylittyisi....

Onko satunnaista? Ei voi selittää poikkeusolosuhteilla
Tehtävä etenemissuunnitelma, jossa mm.

- Esitetään toimenpiteet, joilla alitetaan raja-arvo <4 vuodessa.
- Toimenpiteitä eri toimijoille: katujen kunnossapidolle, EVK:n pääväylille, kaupunkisuunnittelulle, kiinteistöille ja työmaille.
- Myös mallintamista ja selvityksiä (jokaisen toimenpiteen vaikutuksesta on tehtävä laskelmat)
- Seurattava ja raportoitava toimenpiteiden tehoamista - vaikutusta
- Työmääräksi on arvioitu 1-2 henkilötyövuotta

Lisäksi

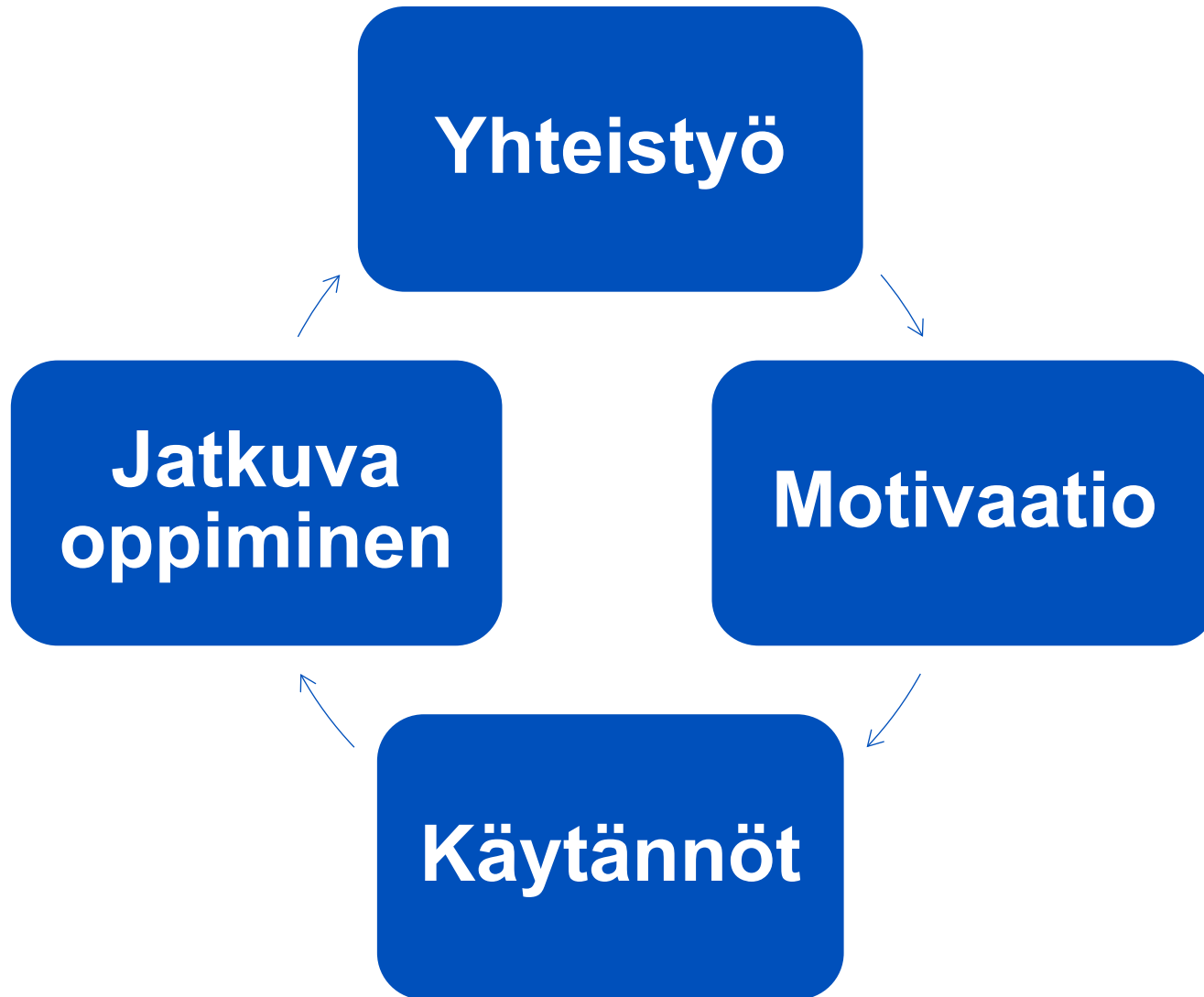
- Mittauksia 3 v samassa paikassa ilman ylityksiä, ei saa siirtää
- Mittauspaikkojen edustavuuden arviointi 5 vuoden välein
- Viestintää ilmanlaadusta ja altistumisen vähentämisestä erityisesti herkille väestöryhmille, mikä kaiken päätavoite.

**-->Varmistetaan hyvä ilmanlaatu, tai
tehdään suunnitelma ja varmistetaan hyvä ilmanlaatu**

Kuva: HSY/ Tero Pajukallio

Miten vähennämme katupölyä Espoossa?

Mitä jo teemme hyvin?

- Kunnossapidon käytännöt tehokkaita ja pitoisuudet laskeneet
- [Kunnossapitotoimet näkyvissä kartalla 24/7](#)
- Seudullinen yhteistyö:
 - HSYn ilmanlaadun seuranta ja asiantuntemus kattavaa.
 - Tutkimusta seudulla pitkään.
 - Toimiva yhteistyö. Viestintä monipuolista toimijoille ja altistuville asukkaille
 - Tietoa työmaiden pölyistä: mittauksia ja toimenpiteitä.
- Tilannekuva [valtakunnallisesti](#), [seudullisesti](#) ja [katupöly Espoon tasolla](#)

Jos vähennetään ennalta hiukkaspitoisuuksia, niin:

Hyödyt

- + vähät resurssit voidaan käyttää tehokkaasti
- + ei tarvita ilmansuojelusuunnitelmaa, minkä tekeminen vaatii 1-2 htv
- + mahdollisuus tehokkaampiin laitteisiin
- + työntekijöiden altistuminen ja sairauspoissaolot vähenevät.
- + Ilmanlaatu paranee

Ennalta voidaan vaikuttaa

- omiin toimintatapoihin ja puhdistustehokkuuteen,
- hiekoitusmateriaalin laatuun ja määrään sekä pölynsidontaan
- työmaiden pölynhallintaan
- ehkä nastojen osuuteen

Motivaatio

Motivointi:
hyödyt ja haitat

Tavoite:
alle 18
pölypäivää

Työturvallisuus

**Miten vähentää pölyisyyttä,
pölypäiviä ja altistumista?**

Liikenneaseman ympäristössä

- useita toimijoita
alueen
pölynhallinnassa

(junarata)

Turuntie /Espoo
+ Kehä I / EVK

Pyöräbaana

HSY:n
liikenne-
asema

Katuverkko
ja katualue

Kiinteistö-
huolto

Parannetaan käytäntöjä

- Yhteistyö ja säännöllinen seuranta yhteistyöryhmässä 2-4 krt/v
- Nykykäytäntöjen tehokkuus näkyväksi
 - Toimintatapojen vertaaminen hyviin käytäntöihin
 - Tutkimushankkeet: tilanne kaduilla ja vertailu muihin
 - Ilmanlaatumittaukset
- Opitaan ja pilotoidaan hyviä käytäntöjä esim.
 - Tutkimustulosten pohdinta
 - Kokeiluja: pölynsidontaa marraskuussa ja alueilla, joilla eniten liikennettä ja altistujia
 - Tehostetun kunnossapidon alueet

Pölyntorjunnan parhaat käytännöt
www.ymparisto.fi

Yhteistyö

Käytännöt

Jatkuva
oppiminen

Roolit ja osallisuus

Säännöllistä
2-4 krt/v

Tunnettu toisemme

Tilannekuva

Seuranta

Parhaat käytännöt:
ymparisto.fi

Palaute
Kattiesta

Kokeilut

Mittarina
ylityspäivät

Miten vähennämme pölypäiviä ja estetään raja-arvon ylittäminen Espoossa vuonna 2026 ?

1. Tiivistetään katujen kunnossapidon ja ympäristönsuojelun yhteistyötä
2. Sovitaan riskialueet ja niillä tehtävät tehostetun kunnossapidon toimet. Alueita, joilla paljon liikennettä ja altistujia.
3. Kustannustehokkaat keinot käyttöön:
 - Arvioidaan kunnossapidon nykyisten keinojen tehokkuutta ja mitä voisi tehdä vielä paremmin ja kustannustehokkaammin.
 - Selvitetään KATTIE-tutkimushankkeessa
 - Kokeiluja: [Pölyntorjunnan parhaat käytännöt](#)
 - Vaikutetaan viestinnällä: Kitkarenkaiden edistäminen (melu+pöly)
 - Työmaiden pölynhallintaan keinoja
4. Sitoudutaan tavoitteeseen Green City Accordissa: tavoitteeksi max. 15 pölypäivää 2028-2030 mennessä.

Työmaiden pölynhallinta

Työmaapölyprojektissa 2026 harjoittelija ja ympäristötarkastaja:

- Neuvomme ja seuraamme työmaiden pölyhaittoja
- Keskustelemme kaupungin eri yksiköiden kanssa miten hillitsevät pölyhaittaa. Haastamme parantamaan toimintatapoja. Kokoamme tiedon Espoon käytännöistä dokumentiksi
- Parannamme käytäntöjä työmaiden pölyntorjunnassa:
 - kaupunkitekniikan sopimus pohjiin vaatimus
 - rakentamisluvan määräysten viilaus
 - pölynhallintasuunnitelma vaatimukseksi isoille hankkeille
 - melupäätöksen pölymääräyksen terävöitys
 - sopimuksissa voi vedota Espoon työmaapölysivuun, jolle kootaan hyvät käytännöt ja periaatteet.
 - Jatkossa tehtävää kaupungin omissa toimissa mm. rakennuttamisessa ja kunnossapidon käytännöissä
- Työnjako:
 - Jokainen valvoo omat lupansa.
 - Ympäristönsuojelu voi neuvoa tai puuttua ääritapauksissa.
 - Kaupunkitekniikka voi veloittaa puhdistuksesta.

Työmaapölymittaukset ja tulokset
hsy.fi/tyomaapolyt

Työmailta nouseva pöly on terveyshaitta. Pöly voi aiheuttaa silmien kirvelyä ja ärsytystä keuhkoissa sekä vakaviakin oireita.

Espossa on jatkuvasti satoja rakennushankkeita, jotka kokonaisuutena aiheuttavat merkittävää pölyhaittaa espoolaisille. Jatkossa kaupunki edellyttää työmailta vastuunottoa aiheuttamastaan pölyhaitasta.

Hyvällä suunnittelulla pölyongelmat voidaan estää ennen niiden toteutumista. Työmaille tulee tehdä pölyntorjuntaa heti, kun pölyä havaitaan.

- tunnista
- suunnittele
- ehkäise
- eristä
- siivoa
- seuraa

Työmaalta ei pitäisi levitä pölyvää ainesta tai kuraa lähikaduille. Työmaiden tulee ottaa vastuu pölyntorjunnasta: ennakoita ja puuttua siihen heti.

Työmaiden tehokkaita pölyntorjuntakeinoja.

Sopisivatko nämä työmaallenne?

1. Työmaan sisäinen liikenne minimiin ja ajoväylät karkeasta sepelistä.
2. Ei päästetä kuraa kaduille. Kaduille lähtevät autot pidetään/liikkuvat vain työmaan siistillä osalla.
3. Siivotaan kura tai pölyvävä alnes samana päivänä.
4. Suolataan ja sidotaan pölyä.
5. Kastellaan pihvoja ja esim. sahattavia kiviä.
6. Eristetään pölyävät työvaiheet.

Pölytön työmaa luo työturvallisuutta, nostaa työnlaatua, on viihtyisämpi, noudattaa lakeja ja asetuksia, eikä häiritse naapurustoa.

Kiitos!

Maria Myllynen, Espoon ympäristönsuojelu
maria.myllynen@espoo.fi

Kuva: Espoo/ Niko Torvela

Miten vähennämme katupölyä Espoossa?

Motivointi:
hyödyt ja haitat

Tavoite:
alle 18
pölypäivää

Työturvallisuus

Motivaatio

Yhteistyö

Roolit ja
osallisuus

Säännöllistä
2-4 krt/v

Tunnetsemme
toisemme

Tilannekuva

Seuranta

Parhaat
käytännöt:
ymparisto.fi

Käytännöt

Jatkuva oppiminen

Palaute
Kattiesta

Kokeilut

Mittarina
ylityspäivät